

intergemeentelijke samenwerking

Datum	23 oktober 2014
Behandelaar	Miriam Smid - Mos afdeling Samenlevingszaken (0593)539466
Portefeuillehouder	Wethouder Bent
Besluitvormend orgaan	College
Overleg gepleegd met	☒ financieel adviseur AZ Rolf Bloem ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Lokale toelichting Midden-Drenthe

Transitie Jeugdzorg

De transitie Jeugdzorg is één van de drie transities waar we als gemeente per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor zijn.

Onder deze transitie ligt de verwachting dat we als gemeenten goed in staat zijn om zorg op maat te leveren, dicht bij onze inwoners en op tijd, zodat dat het beroep op duurdere, professionele zorg daardoor vermindert.

Lokaal en provinciaal/regionaal

Dat uitgangspunt betekent dat we als gemeente investeren in onze lokale structuur. Daar willen we de eerste winst boeken. Winst doordat we jeugdigen eerder en beter kunnen helpen. Winst doordat we minder dure vervoltrajecten inkopen.

Met de opbouw van de lokale structuur zijn we druk bezig. Centraal staan de drie Jeugdteams die voor onze gemeente een dekkende voorziening zijn. Vanuit de Jeugdteams bouwen we een netwerk op met alle instellingen en plaatsen e.d. waar jeugdigen komen. Op die manier kunnen we vroeg signalen oppakken en zo nodig doorleiden.

Wanneer zwaardere zorg nodig is, schakelen we vanuit de Jeugdteams het Multidisciplinair Overleg (MDO) in. We halen in dat MDO professionaliteit van buiten naar binnen en kunnen de zorg zo geleidelijk opschalen naar wat nodig is.

De professionele zorg zelf is specialistisch en eigenlijk nooit op lokaal niveau voorhanden. Dat geldt voor Midden-Drenthe en dat geldt voor alle andere Drentse gemeenten. Daarom werken we al vanaf het begin van de voorbereidingen van deze transitie voor het organiseren van de professionele zorg samen met de andere Drentse gemeenten.

Dit collegevoorstel gaat over die provinciale samenwerking. Vanuit het Rijk gezien zijn we als provincie één regio en heet de provinciale samenwerking daarom in de Jeugdzorg ook wel regionale samenwerking.

Samenwerken

Zoals gezegd: we werken al een tijd samen in de provincie. De gemeenteraad heeft die samenwerking bekrachtigd. Dat is onder andere gebeurd door de inhoudelijke uitgangspunten voor de Jeugdzorg samen met de andere gemeenten vast te stellen. De samenwerking heeft daarna ook vorm gekregen in bijvoorbeeld het Regionaal Transitie Arrangement.

De samenwerking kunnen we zo kort samenvatten:

- We kiezen voor de zelfde methodiek van hulpverlening (Positief Opvoeden/Opgroeien Drenthe).
- We kopen de professionele zorg samen in.
- We stemmen daarvoor, als dat nodig is, ons beleid op elkaar af.
- Wat we lokaal kunnen regelen, doen we lokaal.
- De samenwerking geldt voorlopig voor de jaren 2014 tot en met 2016.

Voorstellen

We zijn nu toe aan de volgende stap in deze samenwerking, namelijk het maken van concrete afspraken. Dat gebeurt door het in alle colleges vaststellen van een aantal documenten, die we hieronder op een rij zetten.

De nu definitief te kiezen vorm van samenwerking voldoet aan wat we in Midden-Drenthe graag willen. Wat we zelf kunnen, doen we ook zelf: het accent ligt op de lokale Jeugdteams. Als we samenwerken, kiezen we voor een lichte en tijdelijke vorm van samenwerken, zodat we vanaf 2017 opnieuw onze positie kunnen bepalen.

Tegelijk gaat het om mensen, om complexe zorgvragen e.d. Dat vraagt, als we dan samenwerken, een duidelijke en professionele aanpak en daarbij past de keuze voor penvoerende gemeenten.

Tot slot blijven de afspraken binnen de financiële grenzen zoals we die in het Regionaal Transitie Arrangement samen afgesproken hebben.

Het gaat nu om de volgende documenten.

1. *De notitie “Jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016”.*

Daarin staat op welke manier we de samenwerking vorm geven. Een paar belangrijke keuzes:

- Er is een bestuurlijk overleg waarin alle gemeenten vertegenwoordigd zijn.
- Er zijn ambtelijke overlegvormen waarin ook, als we kijken naar het totaal aan werkgroepen e.d., alle gemeenten een plek hebben.
- Eén gemeente verzorgt de inkoop voor alle 12 gemeenten, namelijk Hoogeveen.
- Eén gemeente verzorgt de financiën voor alle 12 gemeenten, namelijk Emmen.

2. *De “bestuursovereenkomst uitvoering en realisatie van de inkoop jeugdhulp”*

Hierin worden de samenwerkingsafspraken formeel vastgelegd in de meest lichte vorm van intergemeentelijke samenwerking, namelijk een bestuursovereenkomst.

3. *De notitie “Penvoerderschap inkoop en financiën” + de “Uitvoeringsbegroting jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016”*

De gemeenten Emmen en Hoogeveen noemen we penvoerders financiën en inkoop. In deze notitie staat verder uitgewerkt wat deze gemeenten doen en wat we daarvoor betalen. In een aparte bijlage staat de bijbehorende begroting

Regionale toelichting

Hieronder volgt een verdere toelichting op de voorstellen. Die tekst is een provinciaal voorbereide tekst en komt naar verwachting in alle gemeenten in de colleges aan de orde.

We hebben die tekst verder niet aan onze eigen stijl aangepast. Dat geldt ook voor de lay out van de notities e.d.: die is anders dan in onze gemeente gebruikelijk, maar dat gebeurt nu eenmaal als we met 12 gemeenten samenwerken.

Provinciale toelichting

Collegevoorstel Samenwerking jeugdhulp in de regio Drenthe 2015-2016
gemeenten AA en Hunze, Assen, Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Emmen, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld

1 Onderwerp

Samenwerking jeugdhulp in de regio Drenthe 2015-2016

2a Voorgesteld besluit

Het college voor te stellen:

1. De notitie 'jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016' vast te stellen en daarmee in te stemmen met de uitgangspunten en sturing ten aanzien van de intergemeentelijke samenwerking rondom jeugdhulp.
2. De 'bestuursovereenkomst uitvoering en realisatie van de inkoop jeugdhulp' vast te stellen.
3. De notitie 'penvoerderschap inkoop en financiën' vast te stellen, als bijlage bij de genoemde bestuursovereenkomst.
4. De burgemeester machtigt wethouder GJ Bent om namens het college van de gemeente Midden-Drenthe de 'bestuursovereenkomst uitvoeringen realisatie van de inkoop jeugdhulp' te ondertekenen.
5. De burgemeester van Midden-Drenthe machtigt de burgemeester van Hoogeveen om namens de 12 Drentse gemeenten de overeenkomsten met betrekking tot de inkoop van jeugdhulp te ondertekenen.
6. De 'uitvoeringsbegroting jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016' vast te stellen en daarmee in te stemmen met het percentage uitvoeringskosten van 4,3% en het inzetten van het restant bedrag als lokale uitvoeringskosten.
7. Kennis te nemen van het in de uitvoeringsbegroting vermelde restant voor lokale uitvoeringskosten, zijnde € 176.279 voor 2015 en € 176.916 voor 2016.
8. De informatie als inkomen stuk aan de commissie Welzijn ter beschikking te stellen.

2b Argumentatie

Op 30 oktober 2013 hebben de twaalf gemeenten het Regionaal Transitie Arrangement jeugdhulp(RTA) ondertekend. In de werkagenda die onderdeel is van het RTA staat dat gemeenten in onderling overleg bepalen op welke wijze zij de uitwerking en effectuering van het RTA de komende jaren coördineren en op welke wijze zij samenwerken. In het Transformatieplan jeugdhulp van juni 2014 zijn hiervoor de eerste uitgangspunten uitgewerkt. In de bijgaande documenten is de samenwerking uitgewerkt en kan deze door middel van vaststelling van de documenten in de individuele colleges worden bekrachtigd.

3 Achtergrond/context

De beoogde uitwerking van de samenwerking jeugdhulp in 2015 -2016 in de regio Drenthe is neergelegd in vier samenhangende documenten. Hieronder wordt per document een toelichting gegeven.

De notitie 'jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016'

De twaalf gemeentesecretarissen hebben over de intergemeentelijke samenwerking ten aanzien van de jeugdhulp een notitie opgesteld en vastgesteld. Deze notitie 'jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016' treft u als één van de vast te stellen documenten aan.

Het voorstel is om de in deze notitie genoemde uitgangspunten ten aanzien van de gemeentelijke samenwerking en de daaraan gekoppelde sturingsprincipes, in elk van de Drentse colleges van burgemeester en wethouders vast te stellen voor de komende twee jaar.

De 'bestuursovereenkomst uitvoeringen realisatie van de inkoop jeugdhulp'

U treft als tweede document de uitgewerkte bestuursovereenkomst aan. Daarin wordt de samenwerking formeel juridisch vastgelegd en geborgd. Wij stellen voor deze bestuursovereenkomst in de aangeboden vorm vast te stellen in elk van de Drentse colleges van burgemeester en wethouders. De individuele burgemeesters machtigen de eigen wethouders om bestuursovereenkomst te tekenen. Door het ondertekenen van de bestuursovereenkomst is de burgemeester van Hoogeveen gemachtigd om namens de twaalf gemeenten inkoopcontracten te tekenen.

De notitie 'penvoerderschap inkoop en financiën'

Het derde document is een document waarin door de penvoerders wordt aangegeven op welke manier zij hun rol als penvoerende gemeente kunnen en willen invullen. Wij stellen voor het document in de huidige vorm vast te stellen in elk van de Drentse colleges van burgemeester en wethouders. Daarmee wordt dan ingestemd met de inhoudelijke en budgettaire uitwerking van het penvoerderschap (dat voor twee jaar wordt ingevuld) en met verrekening van de aan het penvoerderschap gerelateerde kosten, op basis van werkelijke kosten.

In dit document wordt aangegeven dat er op onderdelen nadere uitwerking noodzakelijk is. Ook moet voor bepaalde acties (bijvoorbeeld als het gaat om gegevensuitwisseling tussen gemeenten en tussen zorgaanbieders en gemeenten en tussen gemeenten en landelijke instituten) nog een concrete vertaling van de onderlinge samenwerking worden uitgewerkt. Die uitwerking vindt plaats binnen de kaders zoals zijn aangegeven in de notitie penvoerderschap en zal aan uw college worden voorgelegd.

De 'uitvoeringsbegroting jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016'

Ten slotte is een begroting bijgevoegd waarin de regionale uitvoeringskosten zijn geduid. Het gaat daarbij om de kosten die nodig zijn voor de intergemeentelijke samenwerking en gezamenlijke sturing (kosten accountteam, kosten programmamanager en de hiervoor al genoemde kosten voor de penvoering door Emmen en Hoogeveen), om kosten om de monitoring, website e.d. in stand te kunnen houden en om subsidies aan ondersteunende instanties (Zorgbelang, Pleegwijzer, vertrouwenspersonen AKJ).

Het voorstel is de begroting in de aangeboden vorm vast te stellen. Door dat te doen wordt een expliciete keuze gemaakt : er wordt in de begroting gerekend met 4,3% en de resterende bedragen blijven bij de individuele gemeenten ter beschikking voor lokale uitvoeringskosten. Onder punt 7 wordt één en ander nader toegelicht.

4 Beoogd resultaat

Bekrachtigen van de wijze waarop de Drentse gemeenten gezamenlijk de uitwerking en effectuering van het regionale transitiearrangement de komende jaren coördineren en op welke wijze zij samenwerken rondom de inkoop, contractering, nazorg en financiële aspecten van jeugdhulp.

5 Kanttekeningen

-

6 Uitvoering en planning

In het onderhavige besluitvormingstraject zijn twee elementen van belang:

- a. Tijdige besluitvorming inzake de samenwerkingsdocumenten, uiterlijk op 28 oktober a.s.
- b. De inhoudelijke voortgang van de gezamenlijke inkoop jeugdhulp.

Ad a: Tijdige besluitvorming, uiterlijk op 28 oktober a.s.

De druk die op het proces ligt, heeft alles te maken met het feit dat er voor 1 november a.s. contracten gesloten moeten zijn omtrent het aanbod jeugdhulp voor 2015. Dit als gevolg van een landelijke toezegging door de staatssecretaris. Om deze contracten rechtsgeldig te laten zijn is de uitwerking en het formeel juridisch vastleggen van de onderlinge samenwerking tussen gemeenten in Drenthe noodzakelijk.

Procedureel is het daarvoor nodig dat besluitvorming over het vaststellen van de bestuursovereenkomst en de bijbehorende machtiging en samenhangende documenten uiterlijk op 28 oktober door de colleges plaatsvindt. Pas als daarmee de samenwerking juridisch is vastgelegd en de machtiging is verstrekt, kan er op 30 of 31 oktober tot ondertekening van de contracten worden overgegaan.

Ad b: De inhoudelijke voortgang van de gezamenlijke inkoop jeugdhulp

Op 9 oktober is in het Algemeen Bestuurlijk Overleg (ABO) de procedure, de toen actuele stand van zaken en een eerste verkenning van bestuurlijke risico's via een memo gemeld en besproken. Op hoofdlijnen zijn de afzonderlijke portefeuillehouders en beleidsmedewerkers de afgelopen weken geïnformeerd over het verloop van het inkoopproces. Dat gebeurde nadat de conceptcontracten waren opgesteld (op 10 oktober) en nadat de gesprekken met de aanbieders waren gevoerd.

Na 24 oktober 2014 is er een memo beschikbaar met daarin het totaaloverzicht en de eindstand van het inkooptraject per 22 oktober 2014. Zodra beschikbaar, wordt deze memo ter informatie aan het college aangeboden.

Tijdens het Algemeen Bestuurlijk Overleg van 29 oktober a.s., waarin ook de gemandateerde ondertekening van de bestuursovereenkomst wordt voorzien, kan het totaal overzicht en de eindstand van het inkooptraject worden gedeeld.

7 Financiële toelichting

Een punt van aandacht in de uitvoeringsbegroting is dat er gerekend wordt met 4,3% als percentage voor de uitvoeringskosten. Dat is een percentage dat door de VNG is berekend als zijnde de compensatie die gemeenten wordt toegekend voor de uitvoeringskosten die gemaakt moeten worden. In het vastgestelde Regionaal Transitie Arrangement jeugdhulp Drenthe (RTA) is een percentage van 3% genoemd voor uitvoeringskosten; dat percentage is in 2013 als globale inschatting opgenomen.

Op het moment dat het RTA werd vastgesteld werd aangenomen dat gemeenten via de algemene uitkering in het Gemeenfonds een compensatie zouden ontvangen voor de personeels- en andere kosten die gepaard gaan met de extra taken voor gemeenten. Nadien bleek dat die compensatie niet wordt verstrekt en dat de uitvoeringskosten zijn toegerekend aan de doeluitkering sociaal domein onderdeel jeugdhulp. Derhalve dienen per gemeente, naast de relatieve bijdrage aan de regionale uitvoeringskosten, ook de lokale uitvoeringskosten met betrekking tot de Jeugdwet te worden bestreden uit het in de doeluitkering genoemde percentage van 4,3% . Het bedrag dat binnen de genoemde 4,3% niet nodig is voor regionale uitvoeringskosten, vloeit derhalve terug naar gemeenten.

In het RTA is vermeld dat de uitvoeringskosten tot een minimum beperkt zouden worden en dat eventuele resterende middelen beschikbaar komen voor het inkopen van jeugdhulp. Gezien het bovenstaande is er geen sprake van een resterend deel dat besteed kan worden aan het inkopen van jeugdhulp.

8 Personeel

-

9 Communicatie

De ondertekening van de contracten wordt opgepakt als een actief communicatiemoment voor de samenwerkende gemeenten inzake jeugdhulp. De uitwerking van dit moment vindt plaats door een communicatieadviseur van de gemeente Assen in overleg met de communicatieadviseurs van de eigen gemeenten.

10 Monitor en evaluatie

-

11 Bijlagen

- De notitie 'jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016'
- De bestuursovereenkomst 'uitvoeringen realisatie van de inkoop jeugdhulp'
- De notitie 'penvoerderschap inkoop en financiën'
- De uitvoeringsbegroting 'jeugdhulp samenwerking in de regio Drenthe 2015-2016'